

Deklinacja III

Według deklinacji III odmieniają się rzeczowniki wszystkich rodzajów (męski, żeński i nijaki), o różnych zakończeniach w N. singularis, a w G. singularis zawsze zakończone na „-is”.

Typy deklinacji III

- Deklinacja III dzieli się na 3 typy, czyli 3 wzory odmian. Różnią się one od siebie Ablativusem singularis, oraz Genetivusem pluralis.

1. Typ spółgłoskowy

- Do typu spółgłoskowego należą:
 - nierównozgłoskowce,
 - Przymiotniki w stopniu wyższym,
 - Imparisylaba, czyli „rodzina z psem”:
pater, patris, mater, matris, frater, fratris,
iuvenis, iuvenis, vates, vatis, canis, canis.

(Abl. Sg. -e, G. plur -am, N. plur. neutr. -a)

2. Typ samogłoskowy

- Do typu samogłoskowego należą:
 - Przymioniki deklinacji III,
 - Participis praesentis activi(w znaczeniu przymiotnikowym),
 - Rzeczowniki rodzaju nijakiego w N. singularis
-e, -er, -a.

(Abl. Sg. -i, G. plur. -ium, N. plur. Neutr. -ia.)

3. Typ mieszany

- Do typu mieszanego należą:
 - Parisylaba z więcej niż jedną spółgłoską na końcu tematu, nox, natis
 - Imparisylaba w N. singularis zakończone na „-is” lub „-es” panis, panis
 - Participium praesenti activi w znaczeniu imiesłowowym, np. chorujący

Końcówki deklinacji III

■ Typ spółgłoskowy

masculinum et feminum

neutra

singularis

pluralis

singularis

pluralis

N. różne (=V)

N. (r+) -es

N. różne (=V)

N. -a (=V)

G. -is

G. -um

G. -is

G. -um

D. -i

D. -ibus

D. -i

D. -ibus

Acc. -em

Acc. -es

Acc. różne (=N=V)

Acc. -a (=N=V)

Abl. -e

Abl. -ibus

Abl. -e

Abl. -ibus

V. różne (=N)

V. (r+) -es

V. różne (=N)

V. -a =N

Końcówki deklinacji III

■ Typ samogłoskowy

r. n., r. ż.

singularis

- N. różne (=V)
- G. -is
- D. -i
- Acc. różne (w r. ż. „-im”)
- Abl. -i
- V. różne (=N)

pluralis

- N. różne (=V)
- G. -ium
- D. -ibus
- Acc. różne (=N=V)
- Abl. -ibus
- V. różne (=N)

Końcówki deklinacji III

■ Typ mieszany

singularis

N. różne (=V)

G. -is

D. -i

Acc. -em

Abl. -i

V. różne (=N)

pluralis

N. -es

G. -ium

D. -ibus

Acc. -es

Abl. -ibus

V. -es (=N)

Paradygmat odmiany

■ masculinum sing.	■ masculinum plur.	■ feminum sing.	■ feminum plur.
■ N. saluber	■ N. salubr-es	■ N. salubr-is	■ N. salubr-es
■ D. salubr*-is	■ D. salubr-ium	■ D. salubr-is	■ D. salubr-ium
■ G. salubr-i	■ G. salubr-ibus	■ G. salubr-i	■ G. salubr-ibus
■ Acc. salubr-em	■ Acc. salubr-es	■ Acc. salubr-em	■ Acc. salubr-es
■ Abl. salubr-i	■ Abl. salubr-ibus	■ Abl. salubr-i	■ Abl. salubr-ibus
■ V. saluber	■ V. salubr-es	■ V. salubr-is	■ V. salubr-es
	■ neutrum sing.	■ neutrum plur.	
	■ N. salubr-e	■ N. salubr-e	
	■ D. salubr-is	■ D. salubr-ium	
	■ G. salubr-i	■ G. salubr-ibus	
	■ Acc. salubr-e	■ Acc. salubr-e	
	■ Abl. salubr-i	■ Abl. salubr-ibus	
	■ V. salubr-e	■ V. salubr-e	

Tabela

typ	Abl. Sing.	Gen. Plur.	N. Acc, N. pl.
spółgłoskowy	-e	-um	-a
Samogłoskowy	-i	-ium	-ia
Mieszany	-e	-ium	---

KONIEC